
Radslavák

Červen 2020

Adventní koncert

V neděli 15. prosince 2019 uspořádal Obecní úřad Radslavice Adventní koncert, kde vystoupil Sbor Antonína Tučapského se souborem vánočních koled. Vánoční náladu navodil vyzdobený kulturní sál a vánoční cukroví a svažené víno. Je velká škoda, že ani v tento čas si nenajde více občanů chvíličku na příjemné posezení a poslech vánočních koled. Pěvecký sbor byl mile potěšen atmosférou v kulturním sále a těší se na další vystoupení.

Pro letošní rok je naplánovaný výlet do Krakova na vánoční trhy 1. prosince

2020 a budeme doufat, že se na této akci s Vámi potkáme.

Za kulturní komisi: Věra Marková, Ing. Romana Řičánková a Lenka Konečná

Tříkrálová sbírka

Po delší době se u nás v obci v neděli 5. ledna 2020 opět konala Tříkrálová sbírka. Letošními koledníky byli Anastázie Konečná, Leontýna Konečná, Miroslav Řičánek ml., Petr Oujezdský, Marie Oujezdská a Jana Oujezdská. Každá skupina měla svého vedoucího. Vedoucí 1. skupinky, která šla od obecního úřadu směrem ke konci vesnice, byla Romana Řičánková. S druhou skupinkou, sourozenci Oujezdskými, šla paní Věra Marková od obecního úřadu nahoru do Radslaviček. Lenka Konečná zajistila za podpory obce občerstvení pro koledníky.

Atmosféru Tříkrálové sbírky doplnily krásné barevné kostýmy, které ušila Romana Řičánková. V naší obci bylo vybráno 11 325 Kč. Děkujeme všem občanům za štědré příspěvky na sbírku. Také chceme poděkovat občanům za sladkosti a vřelé přivítání koledníků.

Za kulturní komisi: Věra Marková, Ing. Romana Řičánková a Lenka Konečná

Obsah

- 2 Adventní koncert, tříkrálová sbírka
- 3 Slovo starosty, prodej parcel, Nádobý na jedlé oleje
- 4 Výpis usnesení zastupitelstva, Odpadní jímky a čističky
- 5 Výpis usnesení zastupitelstva, Rekonstrukce vodovodu
- 6 Rekonstrukce vodovodu—foto
- 7 Rekonstrukce vodovodu—foto
- 8 Rekonstrukce vodovodu—foto
- 9 Historie
- 10 Historie
- 11 Historie
- 12 Rekonstrukce horního hřiště v Radslavičkách
- 13 Vrtaná studna na fotbalovém hřišti
- 14 Rekonstrukce hřiště MŠ
- 15 Mateřská škola
- 16 Obecní ples
- 17 Obecní ples
- 19 TJ Radslavice
- 20 Včelařský spolek

Prodej parcel

Na prosincovém veřejném zasedání schválilo zastupitelstvo obce prodej obecních stavebních pozemků v Radslavicích. Jedná se dvě parcely na místech původních vybydlených domů č. p. 5 a 6. Tyto vybydlené a nebezpečné domy obec odkoupila v minulých letech náročným způsobem v dražbách a exekucích. Proběhla demolic a vyčištění pozemků a parcely jsou připravené k prodeji. K zamezení spekulativního jednání, si obec stanovuje podmínky, které budou zakotveny v kupní smlouvě. Je to především po-

stavení nového RD do 5 let od koupě pozemku a další právní podmínky, které budou ve smlouvě sjednány. Obec Radslavice nemá s ohledem na cíle prodeje zájem vytvořit zisk, ale naopak nabídnout dostupnou cenu a dosáhnout prodeje obou ploch, zejména mladé generaci. Prodej ploch se uskuteční obálkovou metodou za stanovených podmínek. Veškeré informace a podmínky prodeje naleznete již nyní na webových stránkách obce.

Marek Doležal, starosta

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

vítejte u jarního vydání Radslavského zpravodaje. Pevně věřím, že se v této nelehké době, po částečném uvolnění epidemiologických opatření, cítíte dobře.

Všichni jsme si prošli omezeními. Někdo byl zasažen více, jiný méně. Život v naší obci se znovu pomalu, ale jistě opět probouzí.

Chtěl bych vám všem touto cestou poděkovat za vzornou disciplínu při zvládnutí vládních nařízeních a při omezení volného pohybu.

V Radslavicích jsme nemuseli řešit žádný incident nedodržování těchto opatření, tedy alespoň se to ke mně nedoneslo.

Taktéž bych rád poděkoval rodičům našich dětí ze školky za pochopení mého rozhodnutí uzavřít školku ihned bez vyčkávaní a za dodržování nových pravidel při současném provozu naší Mateřské školy.

Věřím také, že naše malá pomoc v podobě rozdaných roušek zdarma a rozdáváné dezinfekce zdarma vám alespoň trochu ulehčila karanténu a splnila svůj účel.

**Eva Čížková
obchodní manažerka**

Projekt
pro města a obce
www.projektpromestaaoobce.cz

Marek Doležal, starosta

Nádoby na jedlé oleje

Dne 27. 9. 2018 vyšla ve Sbírce zákonů novelizující vyhláška č. 210/2018 Sb. Novinkou pro obce je povinnost zajistit celoročně místa pro oddělené soustředování jedlých olejů a tuků. Novela dále upřesňuje, že jedlé oleje a tuky nesmí být soustředovány společně s jinými biologicky rozložitelnými odpady a že tuto povinnost nelze splnit formou systému komunitního kompostování. Tuto povinnost mají obce od 1. ledna 2020.

Použité oleje a tuky do kanalizace nepatří a zanášení kanalizačních systémů nejen v České republice je stále více diskutovaným problémem. Pokud bude tento odpad nadále vyléván do WC, výlevků a dřezů v domácnostech, je nanejvýš pravděpodobné, že nastane havarijný stav na domovní kanalizaci a problém zanášení čističek odpadních vod bude stále patřit mezi vysoké nákladové položky města či obce.

Firma EKO-PF s.r.o., založená v roce 1995, spustila v roce 2010/2011 pilotní Projekt pro města a obce,

ve kterém představuje službu ve formě sběru opotřebovaného potravinářského oleje a tuku pro obyvatelstvo v ČR. Firma EKO-PF dodává potřebné množství speciálně upravených separačních nádob, do kterých se tento odpad soustředí. Nádoby na tento odpad jsou pravidelně monitorovány a sváženy firmou EKO-PF s.r.o., která zároveň vede evidenci tohoto odpadu s výstupem pro svého smluvního partnera.

Aktuálně má společnost rozmístěno několik tisíc nádob pro několik set smluvních partnerů.

Snahou celého projektu je ochrana životního prostředí, veřejného a soukromého majetku od zbytečné a nákladné údržby na odpadních systémech kanalizace. Společnost EKO-PF za svou činnost a pilotní „Projekt pro města a obce“ obdržela v roce 2011 osvědčení za účast ve finále soutěže „Cena zdraví a bezpečné životní prostředí“.

Zastupitelstvo obce Radslavice

Výpis usnesení z letošního 26. února

1. Zastupitelstvo obce Radslavice určuje zapisovatelku p. Lenku Konečnou a ověřovatele zápisu p. Karla Školaře a p. Mgr. Janu Szkutovou.
2. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Smlouvu o dílo č. S37/2020 na hydrogeologický vrt s firmou Artemia s.r.o. za cenu 232 683,00 s DPH.
Usnesení č. 1/2020
3. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Smlouvu o dílo č. S19MMR029 na sportovní areál Radslavičky s firmou hřiště.cz, s.r.o. za cenu 3 617 658,00 Kč s DPH.
Usnesení č. 2/2020
4. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Smlouvu o zřízení věcného břemene č. 8800073968 14/VB se spol. GasNet, s.r.o.
Usnesení č. 3/2020
5. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Účetní závěrku obce Radslavice za rok 2019.
Usnesení č. 4/2020
6. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Účetní závěrku Mateřské školy Radslavice, příspěvkové organizace za rok 2019.
Usnesení č. 5/2020
7. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje převedení kladného hospodářského výsledku za rok 2019 v částce 42 392,18 Kč do rezervního fondu Mateřské školy Radslavice, příspěvková organizace a čerpání dle potřeb školy.
Usnesení č. 6/2020
8. Zastupitelstvo obce Radslavice bere na vědomí Rozpočtové opatření č. 8/2019.
Usnesení č. 7/2020
9. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje nepovolovat nové výstavby ani rekonstrukce odpadních jímek a čističek odpadních vod.
Usnesení č. 8/2020
10. Zastupitelstvo obce Radslavice bere na vědomí připomínky z diskuse.
Usnesení č. 9/2020

Odpadní jímky a čističky vod se již stavět nebudou

Zastupitelstvo obce Radslavice se na únorovém veřejném jednání usneslo, že se v obci již nebudou povolovat výstavby nebo rekonstrukce odpadních jímek, septiků nebo domácích ČOV.

V loňském roce provedl VaK Vyškov kamerovou kontrolu stavu přípojek ke splaškové kanalizaci. Bylo zjištěno, že několik domů není stále připojeno ke splaškové kanalizaci nebo nemá s VaKem Vyškov smlouvu. Na základě těchto zjištění a jednání s VaK Vyškov se zastupitelé rozhodli, že již nadále nebudou povolovat výstavby ani rekonstrukce odpadních jímek a čističek odpadních vod. Všechny nemovitosti, které produkují splaškové vody je budou muset likvidovat pouze napojením na stávající splaškovou kanalizaci. Majitelé nemovitostí, kteří ještě nejsou napojeni na veřejnou splaškovou kanalizaci, budou postupně vyzýváni k připojení. Toto rozhodnutí bude ještě vydáno obecně závaznou vyhláškou.

Majitelé domů mají už nyní povinnost uchovávat doklady o vyvezeném množství splašků ze žumpy/septiku. V přechodném období ale úřady neposuzují, zda vyvezené množství odpovídá spotřebě vody v domácnosti. Pokud majitel doklady nepředloží, nebo jich vyveze málo, posoudí to od ledna 2021 úřad jako přestupek, za který může dát až 20 tis. korun pokuty.

Do konce minulého roku tuto agendu měla na starosti Česká inspekce životního prostředí, která na kontroly chodila zpravidla na základě stížnosti. Nově budou mít úředníci vodoprávních úřadů značné pravomoci. Například budou moci vstoupit na pozemek, kde se žumpa nachází. Zatím to také vypadá, že bude pouze na úřednicích, aby rozhodli, kolik splašků měl majitel žumpy nechat vyvézt. Kdyby vznikla pochybnost o množství zlikvidované odpadní vody, může si vodoprávní úřad vyžádat informace o množství odebrané vody. Využívá-li vodu z vlastní studně, lze vycházet z počtu obyvatel a směrných čísel pro spotřebu vody.

Marek Doležal, starosta

Zastupitelstvo obce Radslavice

Výpis usnesení z letošního 20. května

1. Zastupitelstvo obce Radslavice určuje zapisovatelku p. Lenku Konečnou a ověřovatele zápisu p. Karla Školaře a p. Mgr. Janu Szkutovou.

2. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Smlouvu o zřízení věcného břemene č.: PV-014330059479 se spol. E.ON Distribuce, a.s. za jednorázovou úplatu ve výši 1 100,- Kč bez DPH.

Usnesení č. 1/2020

3. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Smlouvu o zřízení věcného břemene č.: PV-014330058425/001 se spol. E.ON Distribuce, a.s. za jednorázovou úplatu ve výši 1 000,- Kč bez DPH.

Usnesení č. 2/2020

4. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene č.: 1030060250/002 se spol. E.ON Distribuce, a.s. za jednorázovou úplatu ve výši 1 000,- Kč bez DPH.

Usnesení č. 3/2020

5. Zastupitelstvo obce Radslavice deleguje starostu obce Marka Doležala k zastupování obce Radslavice na valné hromadě akciové společnosti Vodovody a kanalizace Vyškov, a.s., která se bude konat 25. 6. 2020.

Usnesení č. 4/2020

6. Zastupitelstvo obce Radslavice deleguje místostarostku Mgr. Janu Szkutovou k zastupování obce Radslavice na valné hromadě akciové společnosti Respono, a.s., která se bude konat 19. 6. 2020.

Usnesení č. 5/2020

7. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Závěrečný účet obce Radslavice za rok 2019 a vyjadřuje souhlas s celoročním hospodařením, a to bez výhrad.

Usnesení č. 6/2020

8. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo s firmou Jihomoravská stavební s.r.o. na Výstavbu zahrady mateřské školy v Radslavicích – I. etapa ve výši 262 570,00 Kč s DPH.

Usnesení č. 7/2020

9. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo č. S19MMR029 na sportovní areál Radslavičky s firmou hřiště.cz, s.r.o. s termínem realizace do 31. 7. 2020.

Usnesení č. 8/2020

10. Zastupitelstvo obce Radslavice bere na vědomí Rozpočtové opatření č. 1/2020, 2/2020 a 3/2020.

Usnesení č. 9/2020

11. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje Rozpočtové opatření č. 4/2020.

Usnesení č. 10/2020

12. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje pacht části pozemku par.č. 108 o výměře 1 380 m², nacházejícího se v katastrálním území Radslavičky, který je zapsán na listu vlastnictví č. 10001 u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Vyškov, panu XXXXXX XXXXXXXXXXXXX, nar. XX.XX.XXXX trvale bytem XXXXXXXXXXXX XX, na dobu určitou od 1. 6. 2020 do 31. 5. 2025. Zastupitelstvo obce Radslavice ukládá starostovi obce Radslavice vypracovat návrh smlouvy a tuto smlouvu uzavřít.

Usnesení č. 11/2020

13. Zastupitelstvo obce Radslavice schvaluje záměr obce Radslavice prodat pozemky par.č. 503/3 o výměře 89 m² a par.č. 503/2 o výměře 76 m² v k.ú. Radslavice za cenu 25 Kč/m² obci Pustiměř na opravu spojovací cesty.

Usnesení č. 12/2020

14. Zastupitelstvo obce Radslavice zastavuje další aktivity pro získávání souhlasných podpisů pro započetí procesu komplexních pozemkových úprav z důvodu nesouhlasu většinových vlastníků. Žádost o komplexní pozemkové úpravy podaná Státnímu pozemkovému úřadu zůstává v platnosti. Termín zahájení pozemkových úprav je nyní ponecháno na možnostech Státního pozemkového úřadu.

Usnesení č. 13/2020

15. Zastupitelstvo obce Radslavice bere na vědomí připomínky z diskuse.

Usnesení č. 14/2020

Rekonstrukce vodovodu

Dlouho plánovaná rekonstrukce spodní části vodovodního výtlačku začne v půlce června ve spodní části Radslavic. Tuto skutečnost asi zaznamenají všichni občané, protože bude omezen provoz po hlavní komunikaci. Tento omezený stav by měl podle sdělení realizační firmy trvat do půlky srpna.

Společnost VaK Vyškov, které vodovodní síť patří vyměňuje starý úsek vodovodního potrubí, který je zhotoven ze starých materiálů za nový, modernější. Vyfrézovaný úsek silnice bude po dokončení oprav vodovodu opatřen novým asfaltovým povrchem. Výměna neprobíhá jenom v úseku silnice Radslavicích, ale nové potrubí se pokládá okolo fotbalového hřiště. Dále se bude pokládat v polích po celé délce výtlačku až k vrtu v Pustiměři. Výkopové práce v polích začnou pochopitelně až po sklizni, takže se začíná u nás v Radslavicích.

Veškerá dopravní omezení byla avizována na úřední desce i webu obce již dlouho dopředu. Omezení by neměla výrazně omezit přístup majitelů do domů, ovšem s trochou nepohodlí musí počítat každý občan, před jehož domem rekonstrukce probíhá.

Na následujících stranách jsou uvedeny fotky

Marek Doležal, starosta

4/2020	Trasig Služby v oblasti dopravního značení	
Vypracoval: Souralová Jana		
Kreslil: Souralová Jana	RADSLAVICE	
Č. zakázky: 174/20		
Zakázka: „Skupinový vodovod Pustiměř, oprava výtlačného řadu V v úseku UV Pustiměř-RVS Radslavice“		

MAPY.CZ

Délka prac.místa do 50m,
průjezdni šířka min. 2,75m.
DZ se bude posouvat dle
postupu stavebních prací.

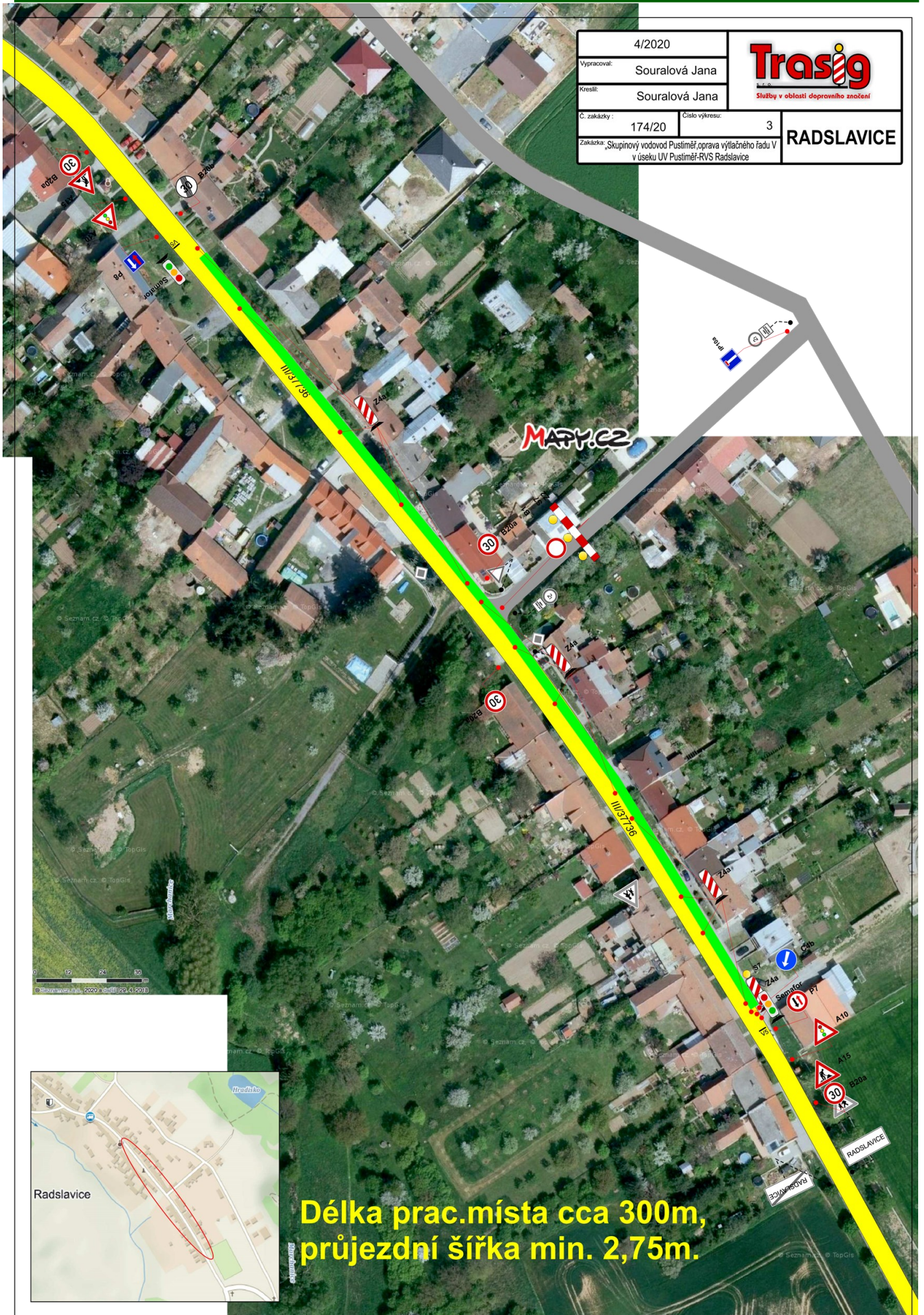

4/2020		 <p>Služby v oblasti dopravního značení</p>
Vypracoval:	Souralová Jana	
Kreslil:	Souralová Jana	RADSLAVICE
Č. zakázky :	174/20	
Císlo výkresu:	2	
Zakázka: „Skupinový vodovod Pustiměř, oprava výtlačného řadu V v úseku UV Pustiměř-RVS Radslavice“		

**Délka prac.místa do 50m,
průjezdni šířka min. 2,75m.
DZ se bude posouvat dle
postupu stavebních prací.**

4/2020		 Služby v oblasti dopravního značení
Vypracoval:	Souralová Jana	
Kreslil:	Souralová Jana	RADSLAVICE
C. zakázky :	174/20	
Zakázka: „Skupinový vodovod Pustiměř, oprava výtlačného řadu V v úseku UV Pustiměř-RVS Radslavice“		

**Délka prac.místa cca 300m,
průjezdni šířka min. 2,75m.**

Vystěhování obyvatelstva obcí na Vyškovsku a části Drahanské vrchoviny v letech 1940-1945

Při prohlížení zpráv na internetu jsem narazil na zajímavou diplomovou práci pojednávající o nuceném vystěhování obcí na Drahanské vrchovině za 2. světové války. Protože se tato skutečnost týkala i našich obcí Radslavice i Radslavičky, řekl jsem si, že bude dobré toto smutné období připomenout nám, kteří jsme to prožili, ale i vám ostatním později narozeným.

Germanizační plány

Již v roce 1940 se německé okupační úřady začínají připravovat na rozšíření tehdejší vojenské střelnice. Oficiálním stanoviskem německých okupantů byl vytvářen názor, že se jedná pouze o určitý lokální akt. Tím se ve značné části dotčených obcí vytvořil názor, že prioritním důvodem jejich nesnázi je vojenská střelnice vybudovaná již v období první republiky Československou vojenskou správou.

Teprve později, zejména pak v poválečné době, kdy se otevřeli nacistické archivy, se z celé řady dokumentů zjistilo, že rozšíření vojenské střelnice na Vyškovsku souviselo s dalšími významnými aspekty zakotvenými v tajných nacistických dokumentech. Především se jednalo o dílčí program germanizace českého národa a postupnou kolonizaci tohoto prostoru německými osadníky. V otázkách způsobu realizace převládá kurz pozvolného cílevědomého pogermánštění za účinného pronikání říšských Němců od hranic protektorátu do tohoto území. Do popředí vystoupila metoda tzv. národnostního mostu, který měl spojit území Sudecko – Slezska a severní Moravy s Moravou jižní. Pilíři tohoto mostu měli být německé ostrůvky Jihlava, Brno, Olomouc, Vyškov, Brodek u Konice. U nás to byly obce s vysokým podílem německého obyvatelstva – Lysovice, Zvonovice, Kučerov a Hlubočany s osadou Terešov, Komořany a Čechyně. K nacistickému hnutí se připojila většina německého obyvatelstva žijící na území protektorátu a ti také využívali výhod zvláštního statutu jako říšští Němci.

Vznik a využití vojenské střelnice

Vznik vojenské střelnice na Vyškovsku spadá do období 30. let 20. století. Samostatné studie již dříve vypracované vyústili v realizaci k 1. 11. 1935 zřízením Velitelství výcvikového tábora v Dědicích u Vyškova. Mimo původní záměr vybudovat pouze dělostřeleckou střelnici došlo současně k budování letecké a pěchotní střelnice. S pracemi na odlesnění rozsáhlých lesních ploch bylo započato již koncem roku 1935 a práce trvaly až do roku 1939. Celkem bylo odlesněno 2 100 ha lesní půdy. Současně s odlesňováním probíhal na částech střelnice intenzivní vojenský výcvik.

Reakce obyvatelstva okolních vesnic byly rozporuplné. Na jedné straně nesouhlas ústící až po interpelace na různých úřadech, na druhé straně příznivé hodnocení vzhledem ke zvýšení zaměstnanosti v nelehkých krizových letech. Nacistická okupace vnesla do poslání výcvikového tábora zcela nové aspekty. Výcvikový tábor byl převzat říšsko – německou armádou 26.3. 1939 zástupcem wehrmachtu plukovníkem Michaelisem. Za československou předal prostor plukovník dělostřelectva Josef Veselý. Výcvikový tábor byl přejmenován Truppen-ubungs-platz Wischau s velitelstvím na Kozí Horce v Dědicích a se sídlem velitele podplukovníka Hammerchmieda na zámečku Ferdinandsko.

Úmysly německých okupantů využití této střelnice nebyli pouze vojenské, ale sledovali další širší cíle. Rozšířit prostor na větší část Drahanské vrchoviny a vystěhovat obyvatelstvo 33 českých obcí v okolí střelnice. Po ukončení války nastěhovat do této oblasti německé obyvatelstvo a tím propojit menšiny na Olomoucku s menšinami pod Brnem. Provoz střelnice a ostatních výcvikových ploch se značně zintenzivnil jak po stránce budování dalších vojenských zařízení, tak i pokud se týká jednotlivých druhů střelby. Nejdříve se jednalo o přípravu na válku a od roku 1941 o ostrý nácvik bojových operací. Dle pamětníků se v prostoru připravovali divize pro boj u Stalingradu. Do objektu na Kozí Horce byla dislokována nižší i vyšší praporčická škola.

Přípravy a průběh vysídlení

Dne 5.9.1940 vydal říšský protektor von Neurath výnos o rozšíření vojenského německého cvičiště, což prakticky znamenalo vystěhování 33 obcí na Drahanské vrchovině. Toto mělo být uskutečněno do 31.10. 1942. Výnos předpokládal, že vysídlení bude provedeno ve 4 etapách.

1. etapa a – obce Rychtářov, Hamiltony, Lhota, Pařezovice, Opatovice, termín vystěhování do 31. 3. 1941

1. etapa b – obce Radslavice, Radslavičky, Podivice, Zelená Hora, termín vystěhování do 31. 10. 1941

2. etapa – obce Studnice, Odrůvky, Hartmanice a Otínoves, vyklizovací lhůta do 1. 12. 1941

3. etapa – obce Krásensko, Nové Sady, Březina, Podomí, Ruprechtov, Bousín, Drahaný, Rozstání, Housko, Jedovnice (část), Kotvrdovice, Kulířov, Lipovec, Marianín, Molenburk, Repechy, Rogendorf a Senetářov, Hamry, vyklizovací lhůta do 1.11. 1943 Počátkem března 1941 započalo stěhování prvních obcí. Čtyřem rodinám z Rychtářova, které odmítly podepsat trhové smlouvy, byl majetek vyvlastněn. Byly vystěhovány bez náhrady a bez jakékoliv pomoci úřadů. V obci zůstalo pouze několik rodin lesních dělníků, kteří zajišťovali práci pro komandanturu ve zdejších lesích. Při opuštění nemovitostí probíhaly poslední kontroly stavu majetku. Každý dům musel být zajištěn, hospodářské prostory, stodoly, stáje a dvory vymety. Hlavní klíče od domů musely být odevzdány vojenskému strážnímu oddílu. 31. března byly obce 1. etapy vystěhovány. Celkový rozsah vystěhování je zře zřejmý z následující tabulky.

Obec	domů	rodin	obyvatel
Rychtářov	176	220	851
Lhota	129	153	571
Pařezovice	36	48	213
Opatovice	137	164	683
Hamiltony	85	114	569
Celkem	563	699	2887

Obdobný postup vyklizení jako u etapy 1 a byl ze strany Němců uplatněn i při vyklizování obcí Radslavic, Radslaviček, Podivice a Zelené Hory, zařazených do etapy 1 b. Obyvatelé těchto obcí si prošli stejnými problémy při zajišťování náhradního ubytování, a nakonec valná většina z nich zůstala přes původní německý zákaz v blízkém okolí, u svých příbuzných a známých. V letních měsících roku 1941 přijely do dotčených obcí výkupní komise za účelem projednání a podpisu kupních smluv.

V práci pro německou komandanturu zůstalo v Radslavicích 20 obyvatel, v Podivicích 8 rodin (ty se nakonec musely odstěhovat), v Zelené Hoře 12 rodin se 42 příslušníky. Stěhování samotné probíhalo bez větších potíží, za zvýšené účasti českého i německého četnictva a bylo ukončeno 28. 10. 1941. Následuje tabulka po jednotlivých obcích:

Obec	domů	rodin	obyvatel
Radslavice	156	192	784
Radslavičky	51	65	255
Zelená Hora	93	139	521
Podivice	86	102	407
Celkem	386	498	1967

Obce etapy 1 b měly to štěstí, že nebyly poškozeny střelbou zejména těžkých zbraní, přesto celá řada domů utrpěla v důsledku povětrnostních vlivů a nedostatkem údržeb v průběhu vystěhování. Po skončení 1. etapy dochází k dalšímu stěhování ve 2. etapě, jejichž součástí bylo vyklizení obce Ruprechtov, Podomí, Senetářov, Kotvrdovice, Rogendorf (dnešní Krasová), Krásensko, Studnice, Odrůvky, Kulířov, Lipovec, Marianín, Rozstání, Nové Sady, Březina a část Jedovnic s termínem odchodu obyvatelstva do 1.11.1942. Do zbývajících 3. etapy připadaly vesnice Bousín, Repechy, Hartmanice, Drahany, Otínoves, Molenburg a Baldovec. Tyto obce měly být vystěhovány do 1.11. 1943. Koncem roku 1943 se vyvíjel průběh války pro Němce velmi nepříznivě a zejména v poslední etapě se termíny vystěhování nedařilo dodržet z důvodu nedostatku náhradních bytů. Vystěhování posledních 13 obcí v době, kdy výsledky války zcela signalizovaly konec Nacistické říše, již probíhalo zcela chaoticky. Celkový přehled stěhování obyvatelstva na Vyškovsku na Drahanské vrchovině ukazuje následující tabulka.

Pořad. č.	Název	etapa	okres	domů	rodin	osob
1	Rychtářov	1a	Vyškov	176	220	851
2	Lhota		Vyškov	129	153	571
3	Pařezovice		Vyškov	36	48	213
4	Opatovice		Vyškov	137	164	683
5	Hamiltony		Vyškov	85	114	569
	celkem	1a		563	699	2887
6	Radslavice	1b	Vyškov	156	192	784
7	Radslavičky		Vyškov	51	65	255
8	Zelená Hora		Vyškov	93	139	521
9	Podivice		Vyškov	86	102	407
	celkem	1b		386	498	1967
10	Odrůvky	2	Vyškov	50	62	205
11	Studnice		Vyškov	196	269	901
12	Hartmanice		Prostějov	194	259	965
13	Otínoves		Prostějov	225	318	1185
	celkem	2		665	908	3256
14	Březina	3a	Vyškov	38	45	204
15	Nové Sady		Vyškov	57	82	337
16	Bousín		Prostějov	62	82	379
17	Drahany		Prostějov	206	299	1050
18	Repechy		Boskovice	59	65	289
19	Hamry		Prostějov	91	98	317
20	Rozstání		Prostějov	247	286	1095
	celkem	3a		760	957	3671
21	Lipovec	3b	Boskovice	228	273	1228
22	Senetářov		Boskovice	133	168	708
23	Rogendorf		Boskovice	69	98	342
24	Molenburg		Boskovice	111	168	685
25	Marianín		Boskovice	29	30	143
26	Kulířov		Boskovice	127	154	646
27	Jedovnice		Boskovice	61	87	234
28	Housko		Boskovice	56	81	328
29	Kotvrdovice		Boskovice	197	259	1034
30	Baldovec		Prostějov	57	75	290
31	Krásensko		Vyškov	157	205	775
32	Podomí		Vyškov	52	74	226
33	Ruprechtov		Vyškov	37	51	136
	celkem	3b		1314	1723	6775
	Celkem vystěhováno			3688	4785	18558

Návrat obyvatelstva

Ohledně návratu obyvatelstva po skončení války se začali obyvatelé vyklizených obcí vracet do svých domovů. Přesuny byly neorganizované, komplikované navíc tím, že po silnicích se ještě pohybovaly tylové jednotky Rudé armády. Panoval nedostatek stěhovacích kapacit. Ne všechny vystěhované obce byly během okupace postiženy stejně. Záviselo to v první řadě na intenzitě vojenského výcviku, zda byla obec zcela či částečně vyklizena a jestli se na konci války dostala do okrajového frontového pásma. Velké škody způsobily povětrnostní podmínky. Návrat vystěhovaného obyvatelstva trval prakticky až do konce 40. let. Mnohé vystěhované rodiny se rozhodly, že nebudou trvat na opětovném osídlení své nemovitosti. Tito lidé museli hledat svůj nový domov na severní Moravě na Šumpersku, na Šternbersku, případně jinde na nemovitostech po odsunutých Němcích. Dopad vysídlených obcí ve vybraných časových obdobích ukazuje tabulka:

Lokalita	etapa	obyvatelé	okres	obyvatelé	okres	obyvatelé
		1930		1949		1950
Rychtářov	1a	757	Vyškov	450	Vyškov	475
Lhota	1a	539	Vyškov	377	Vyškov	307
Pařezovice	1a	218	Vyškov	0	Vyškov	73
Radslavice	1b	598	Vyškov	429	Vyškov	415
Radslavičky	1b	231	Vyškov	146	Vyškov	129
Zelená Hora	1b	480	Vyškov	269	Vyškov	259
Podivice	1b	406	Vyškov	241	Vyškov	234
Studnice	2	811	Vyškov	636	Vyškov	590
Odrůvky	2	198	Vyškov	0	Vyškov	126
Otinoves	2	1138	Prostějov	473	Prostějov	517
Hartmanice (Niva)	2	920	Prostějov	352	Prostějov	384
Nové Sady	3a	256	Vyškov	246	Vyškov	145
Březina	3a	160	Vyškov	0	Vyškov	126
Drahany	3a	990	Prostějov	794	Prostějov	799
Bousín	3a	300	Prostějov	165	Prostějov	178
Repechy	3a	278	Boskovice	105	Boskovice	108
Rozstání	3a	1049	Prostějov	1056	Prostějov	1089
Lipovec	3b	1078	Boskovice	1058	Blansko	981
Marianín	3b	132	Boskovice	0	Blansko	108
Molenburk (Vysočany)	3b	529	Boskovice	516	Blansko	524
Kulířov	3b	602	Boskovice	389	Blansko	387
Kotvrdovice	3b	859	Boskovice	844	Blansko	848
Krásensko	3b	691	Vyškov	328	Vyškov	344
Baldovec	3b	234	Prostějov	0	Prostějov	0
Podomí	3b	548	Vyškov	484	Vyškov	493

I dnes je třeba nezapomínat na několik strastiplných let, kdy nátlakem cizí moci i obyvatelé naší obce přišli o své domovy a museli se doprošovat o útulek v širokém okolí, okradeni a bez příznivých vyhlídek do budoucna. Je naší trvalou povinností vážit si toho, že se vrátili do svých těžce poškozených domovů a obnovili život v obci. Tomu je předurčila dlouhodobá vazba a spojitost s rodným krajem.

Diplomová práce na toto téma má 107 stran, pokud by někdo z vás měl zájem si ji prostudovat, můžu mu ji emailem zaslat.

Ing. Josef Školař

Rekonstrukce hřiště v Radslavičkách

Jednou z investičních akcí, které zastupitelstvo obce dlouhodobě plánovalo a schválilo pro tento rok, je i rekonstrukce horního hřiště v Radslavičkách. Realizace tohoto projektu byla původně plánována již na rok 2019.

Ihned po volbách v roce 2018 se zastupitelé dohodli na základních parametrech, které by měl zrekonstruovaný areál splňovat. Tyto parametry byly předány paní Řičánkové, jež byla oslovena starostkou obce Markem Doležalem s požadavkem na zpracování projektové dokumentace. Projekt byl průběžně konzultován s hasiči a ostatními složkami obce tak, aby splňoval kritéria pro co nejširší využití rekonstruovaného areálu místními občany. Již na jaře roku 2019 byl projekt dokončen a bylo vydáno stavební povolení.

Co je tedy hlavním cílem rekonstrukce sportovního areálu v Radslavičkách:

- posunutí a zvětšení hrací plochy hřiště odpovídající předepsaným parametrům pro většinu míčových her,
- kvalitní nový povrch z lité gumy s již vyznačenými čarami pro různé sporty,
- zvětšení bezpečného prostoru kolem hrací plochy a od přilehlého RD,
- vybudování budovy sociálního zařízení včetně přípojky inženýrských sítí,
- vybudování krytého přístřešku,
- odvodnění přilehlého terénu do nově zabudované retenční nádrže,
- výstavba nového oplocení tak, aby se mohlo realizovat plánované vybudování chodníku a odstavných ploch pro vozidla od zastávky autobusu do Radslaviček.

Obec zároveň počátkem roku 2019 podala žádost o dotaci na Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR). Z důvodu složitosti zpracování podkladů si obec na celou administraci této dotace smluvně najala firmu Timoris Projekt a.s. I přesto jsme na dotaci nedosáhli a skončili jsme takzvaně „první pod čarou“ jako první náhradníci. Měli jsme tedy dvě možnosti. Buďto čekat na odmítnutí dotace nějakým žadatelem před námi, nebo realizovat projekt z vlastních prostředků. Z důvodu nedostatku financí obce a celkové finanční náročnosti akce se nakonec zastupitelstvo rozhodlo celý projekt odložit. Co nevyšlo na jaře loňského roku, to vyšlo na počátku letošního roku, kdy MMR informovalo naši obec o přidělení dotace. Zastupitelstvo se rozhodlo využít této příležitosti a projekt „Rekonstrukce sportovního areálu Radslavičky“ realizovat. Ve výběrovém řízení na dodavatele tohoto projektu uspěla firma Hřiště.cz, s.r.o.,

se kterou obec následně podepsala i smlouvu o dílo s těmito základními parametry:

- datum zahájení realizace zakázky 2. 3. 2020,
- předpokládané datum ukončení do 31. 5. 2020,
- celková cena za dílo 2 989 800,- Kč bez DPH (3 617 658,- Kč s DPH).

Celková částka bude hrazena z dotace přidělené obci z MMR ve výši 2 495 008,- Kč s DPH (tj. cca 70 % nákladů) a obec Radslavice se bude podílet částkou 1 122 650,- Kč s DPH (tj. cca 30 % nákladů). Nyní krátce k vlastní realizaci výstavby, která ještě stále probíhá. Od počátku zahájení prací na horním hřišti jsme se potýkali s přeložkami kanalizace. Nejdříve s připojením kanalizace od sousedního RD, která musela být nově napojena dle požadavku VaKu Vyškov. Mnohem větší problém se řešil s kanalizační pod již stávajícím hřištěm, která byla v malé hloubce a neumožňovala dostatečnou výšku podkladového materiálu pod nové hřiště. Jak se zjistilo, tak se jedná o zatrubněný potok z betonových kanalizačních trubek, který slouží k odvodnění okolních polí a svahů. Tato kanalizace má na svém začátku v polích nad Radslavičkami průměr 30 cm, ale pod hřištěm až 70 cm. Z těchto důvodů musely být na měsíc přerušeny zemní práce a projektantka paní Řičánková v této době projednávala se společností VaK Vyškov úpravu projektu přeložky kanalizace tak, aby vyhovovala jejich náročným požadavkům. Toto se po zdoluhavých jednáních podařilo v druhé polovině května. Následně se s fi. Wágner mohl řešit další postup neplánovaných prací a jejich financování. Je velká pravděpodobnost, že ne všechny práce spojené s těmito úpravami se vejdou do schváleného rozpočtu a zastupitelé budou muset řešit jeho navýšení. Přesná výše této částky nebyla v době uzávěrky příspěvků do zpravodaje ještě známa. Z tohoto důvodu a v neposlední řadě i z

důvodu nouzového stavu, kdy byly opožděny dodávky materiálu od firem z ČR a hlavně ze zahraničí, rozhodli zastupitelé na posledním veřejném jednání o prodloužení termínu dokončení stavby do 31. 7. 2020.

Bohužel se musely řešit i další problémy při výstavbě budovy sociálního zařízení. Zde subdodavatelská firma zabezpečující napojení budovy na inženýrské sítě (voda a odpady) nedodržela technologický postup pro její napojení. Firma dostatečně nereagovala na opakované připomínky stavebního dozoru obce paní Řičánkové a neprovedla nápravu. Proto starosta obce Marek Doležal svolal na 13. 5. 2020 „velký“ kontrolní den za účasti hlavního dodavatele fi. Hřiště.cz a dalších dotčených dodavatelských firem. Zde byla slíbena majitelem stavební firmy Wágner s.r.o. okamžitá náprava, která byla postupně realizována. Navíc bylo nad rámec projektu fi. Wágner provedeno za teploty celé budovy polystyrenem. Zastupitelé obce věří, že rekonstrukce horního hřiště bude již dokončena bez větších problémů a bude sloužit dětem a ostatním občanům již v polovině prázdnin. Po ukončení těchto prací obec plánuje v dalším období i doplnění a úpravy herních prvků na přilehlé ploše nad zastávkou autobusu v Radslavičkách, která slouží převážně pro naše nejmenší děti. I přes výše uvedené problémy s výstavbou jsme rádi, že se podařilo využít dotaci z MMR, která byla z důvodu současné ekonomické situace státu zejména v dlouhou dobu poslední a bez ní by byla rekonstrukce sportovního areálu v Radslavičkách v příštích letech nereálná.

Milan Pazdera, místostarosta

Vrtaná studna na fotbalovém hřišti

Většina občanů určitě v posledních letech sleduje problémy s nedostatkem spodních vod a sucha v celorepublikovém měřítku. Toto se nevyhnulo ani naší obci, kde poslední roky spadlo minimum srážek. Proto se zastupitelstvo obce rozhodlo v tomto roce realizovat projekt vybudování vrtané studny ve sportovním areálu Rapidu, kde je největší spotřeba vody v obci a původní zdroje vody již byly nedostačující. Tento nový zdroj vody bude primárně sloužit k:

- údržbě travnaté plochy fotbalového hřiště a okolní zeleně;
- zabezpečení dostatečného množství vody pro pravidelné tréninky družstev hasičů všech věkových kategorií a bezproblémové pořádání pravidelných hasičských soutěží;
- k celoroční dostatečné zásobě vody v protipožární nádrži o objemu 50 m³, která je vybudovaná v areálu Rapidu a slouží v obci pro případ mimořádných událostí, požárů a podobně.

Pro tento vrt byl v loňském roce zpracován projekt Ing. Rozehnalem, jehož součástí je i vyjádření Obvodního báňského úřadu a zpráva o Hydrogeologickém vyjádření. Tato zpráva stanovuje, mimo jiné, použití vody z vrtu jen k užitkovým účelům s denním maximálním odběrem 8-12 m³. Dále před zahájením prací, které byly dojednány na začátek března, musel být vydán souhlas příslušného vodoprávního úřadu.

Po vydání stavebního povolení byla pro realizaci ve výběrovém řízení vybrána fi. ARTEMIA, s.r.o., se kterou obec uzavřela smlouvu o dílo s těmito základními parametry:

- odvrtání vrtu do max. hloubky 100 m (předvrt 20 m, pokr. vrtu 80 m),
- celková cena za dílo 232.683,- Kč s DPH.

Vrt byl ve finále odvrtán do hloubky 95 m a cena, kterou obec dodavatelské firmě uhradila, byla snížena o cca 35.000,- Kč, tj. konečných 197.230,- Kč s DPH. Dále byly po dokončení prací provedeny čerpací zkoušky, kde se kontrolovala vydatnost vrtu. V době uzávěrky tohoto článku se již čekalo jen na závěrečnou hydrogeologickou zprávu.

Negativem je skutečnost, že po ukončení vrtu na fotbalovém hřišti a čerpacích zkouškách se majitelce sousední parcely ve vrtané studni voda ztratila. Doufejme, že je to jen dočasná záležitost a voda se jí do vrtu brzy vrátí. Do té doby má umožněno používat užitkovou vodu ze zásobníku na fotbalovém hřišti.

Milan Pazdera, místostarosta obce

Rekonstrukce hřiště Mateřské školy

Letos brzy na jaře začala plánovaná rekonstrukce hřiště Mateřské školy. Tato akce byla plánována již několik let a až letos se podařilo vyčlenit potřebné finance v obecním rozpočtu. Zpočátku akce byl navíc předpoklad získání dotace 250 tis. korun, kterou jsme měli přislíbenou z Jihomoravského kraje. Bohužel situace kolem koronaviru situaci zkomplikovala, protože všem obcím a krajům poklesly příjmy ze státního rozpočtu a již dnes víme že rozhodování o všech dotacích z JMK bylo až do září pozastaveno. Nic méně jsme se nespolehalí pouze na tuto dotaci a samozřejmě je nutno rozdělanou práci dodělat. Rekonstrukce tedy začala podle plánu.

Koncepce hřiště Mateřské školy je navržena jako kombinace moderního víceúčelového sportovního hřiště s umělou trávou, přilehlé venkovní učebny a interaktivních herních prvků. Studii hřiště zpracovala zahradní projektantka Ing. Martina Jurová včetně návrhu jedinečného síťového herního prvku na střeše venkovní učebny. Samotný projekt a stavební dozor prováděla Ing. Romana Řičánková za vydatné organizační pomoci Jany Szkutové a dalších zúčastněných. Všem patří velký dík. Poděkování patří také paní ředitelce Lence Dvořanové, učitelce Leoně Brunclíkové a p. Petře Trávníčkové, Lence Konečné a dalším pracovníkům, a to zejména při finálních úpravách a brigádě při výsadbě keřů a setí trávy.

Náklady na nové hřiště se nyní pohybují kolem 885 tis korun. Ještě zbývá pár drobností jako dodat síť, usadit poslední herní prvek apod. Celkové náklady na rekonstrukci byly v konečném důsledku vyšší, než byl rozpočet. Je to z důvodu prací, které původně plánovány nebyly např. přeložka cizí vodovodní přípojky na obecních pozemcích, terénních úprav, posunutí dělicího plotu, instalace jezevčí nory atd.

Doufám, že si naše děti v Mateřské škole již brzy budou moci užívat hřiště v plném rozsahu. Jak půjdete okolo, zastavte se na chvíli a podívejte se!

Marek Doležal, starosta

Školka v době koronaviru

Tak jako všechno i naši školku rázem proměnila hrozba nákazy COVID-19. Po dohodě se zřizovatelem - obcí Radslavice, byla školka 17. 3. 2020 uzavřena. Nikdo v té době nevěděl, co nás čeká a jak dlouho to potrvá. Byly to více než dva měsíce. I v době uzavření školky jsme se snažili s dětmi udržovat kontakt pomocí dopisů a drobných dárečků, které jsme dětem doručovali. Nejen pro předškoláky jsme připravovali nabídku činností, nápadů, pracovních listů, kterou jsme rodičům posílali přes email – taková školka na dálku. Odměnou nám bylo, že

i děti na nás myslely a posílaly nám obrázky a pozdravy. V pondělí 25. 5. 2020 jsme znovu obnovili provoz, samozřejmě za přísnějších hygienických a jiných pravidel. Teď už zase můžeme být spolu a těšit se ze společných zážitků, i když ne všechny děti do školky do konce školního roku nastoupí. Věříme, že po prázdninách už bude vše jako dřív a sejdem se v plném počtu.

Mgr. Lenka Dvořánová, DiS., ředitelka školy

Pilně pracujeme a zvelebujeme

Na jaře také pilně pracovala naše spolupracovnice paní Provazníčková. Dřevěný herní prvek v odpočinkové zóně na spodním fotbalovém hřišti dostal nový nátěr. Oproti původní světlé barvě jsme použili poněkud tmavší odstín dubu. Poskytne dřevu lepší ochranu před UV zářením a děti si budou moci bezpečně a pohodlně hrát. V odpočinkové zóně byly také natřeny všechny lavičky a průběžně probíhají udržovací práce na rozkvetlých keřích a okrasných květinách. Proběhla také rekonstrukce zahrady kulturního domu. Je nově osázený záhon a prodloužená vydlážděná plocha. Děkujeme všem, kteří se na práci podíleli.

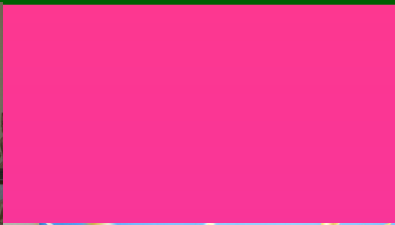
Marek Doležal, starosta

Obecní ples, leden 2020

Tělovýchovná jednota

Vážení spoluobčané a členové, dovoluji, abych připomněl, co se událo v období od posledního článku.

Loňský rok byl pro naši TJ rokem volebním, a tak proběhly změny ve složení výkonného výboru i v kontrolní komisi. Výkonný výbor nyní pracuje ve složení: předseda Jaroslav Konečný, místopředseda Ing. Jan Posolda a členové paní Blanka Formánková, Ing. Milan Pazdera a Václav Kypr. Nové složení kontrolní komise: předsedkyně Jitka Ambrožová, DiS., Jirí Hučík, Lenka Konečná. Po dlouhé době proběhla změna také na pozici hospodáře TJ. Paní Věra Marková zastávala tuto těžkou a mnohdy nevděčnou funkci dobře a dlouhá léta, za což jí za celou TJ srdečně děkuji. Nově je hospodářem TJ Ing. Jan Posolda.

V létě 29. 6. 2019 se opět uskutečnil Turnaj v malé kopané, po celý den bylo možné mlsat dobrotou z udírny, vynikající gulášek a zahánět žízeň v kiosku. Počasí nám vyšlo nádherné a tak mohly děti radit v bazénku a na skákacím hradě. Samotného turnaje se zúčastnilo 8 týmů a mezi nimi již tradičně tým dívek, jenž předváděl nejkrásnější fotbal, například Rapid B děvčata úplně rozložily. K vidění byly zápasy komické i dramatické jako například finále mezi Rapidem A a Pustiměř, jež ovládli kluci z Pustiměře a turnaj tak vyhráli. Všechny výsledky jsou pod článkem. Po turnaji nám zahrála brněnská rocková skupina Alrox, což byla skvělá tečka za skvělým dnem. Nezbyvá než poděkovat tradičním sponzorům turnaje Ladislavu Čekalovi a Jirímu Hučíkovi, všem co se podíleli na pořádání akce, všem co pomáhali u občerstvení, v kiosku a při závěrečném úklidu, všem hráčům a fanouškům za účast. Děkujeme!

V září jsme ve spolupráci s SDH uspořádali branný závod pro děti, zúčastnilo se 40 dětí a po pěkných výkonech si rozdělili krásné ceny a medaile. Děkujeme sponzorům (Jirí Hučík, TJ) a všem, kdo pomáhali ať už na stanovištích, či v zázemí. Především rodině Formánkových, bez kterých by závod nebyl.

Rozjela se nám také nová fotbalová sezona. Ve 3. třídě jsme v polovině soutěže drželi třetí příčku a po kvalitním soustředění v Jablunkově byl v plánu jarní útok na postup. Bohužel sezona byla vinou pandemie přerušena a následně zrušena.

31. prosince jsme se opět sešli a rozloučili se s rokem 2019. Za slunečného počasí jsme si zahráli tradiční fotbal s tradičním výsledkem (vítězství starších). Pochutnali jsme si na vynikajících zabijačkových pochoutkách a dobrotě z divotvorného hrnce. Děkujeme všem, kdo se podíleli na přípravě, průběhu a následném úklidu.

Závěrem bych chtěl všechny členy, fanoušky a spoluobčany pozvat na tradiční Turnaj v malé kopané, který se uskuteční v sobotu 27.6. 2020, začátek cca 10:00. Přijďte se s námi pobavit a pochutnat si na dobrotách z udírny a okénka.

Jaroslav Konečný, Předseda Tělovýchovné jednoty Radslavice, z.s.

Ze života včel

V poslední době se hodně mluví o virových onemocněních (Covid 19). I u včel, jako u všeho živého, jsou viry velmi nebezpečné.

Díky institutu CEITEC Masarykovy univerzity Brno, kterému se podařilo popsat viry až na úroveň atomů. Sledovali také změny ve struktuře virů při infikování buněk a tyto znalosti mohou pomoci při řešení nových problémů v chovu včely medonosné. Jednou z příčin vymírání včelstev je právě virová infekce.

V současnosti je známo 25 druhů včelích virů. Mezi nejdůležitější patří flaviry a dicistroviry. Virová infekce začíná tak, že tyto viry pronikají do buněk, kde uvolňují svou genetickou informaci. Buňka ji převezme a začíná produkovat další viry. Ty u včel působí závažná onemocnění. Například deformace křídel. Virus má negativní vliv na orientaci včel, navigaci a prostorovou paměť. Kromě potravy jsou přenášeny

i varroa destructor, který svým přísátím na včelu naruší hrud' (hrud' se skládá ze čtyř částí). Při odpadnutí roztoče vzniká rána, která se již nezacelí a tím umožní proniknout infekci do těla včely. Pro včelaře je důležité dodržovat základy hygieny, to znamená dezinfikovat úly před osazením včelami a častá výměna díla. Ke zdraví včel také přispívá bohatá skladba potravy, která ovšem v současnosti je omezena systémem hospodaření na polích a změnou funkce venkovských zahrad. Dalším nebezpečím nejen pro včely je používání chemie místo klasického ošetřování kultur. Je třeba doufat, že tvor, který přežil i dobu ledovou, nebude v seznamu ohrožených druhů.

Eistein pravil: Zahyne-li včela, zahyne i člověk.

Alán Jan, ZO ČSV Vyškov

11

K nejvýznamnějším památkám třebičské židovské čtvrti patří dvě ... 17. a 18. století a samozřejmě i židovský hřbitov s cennými náhrobky, z nichž některé pocházejí až ze 16. století.

POMŮCKA: MDLO, MEAT, NL, SM	LESNÍ ZVÍŘE	1. DÍL TAJENKY	INICIÁLY ZPĚVAČKY BILÉ	SPZ PRAHY	CITOSLOVCE KLAPNUTÍ		CHEM. ZN. SAMARIA	POVEL PRO PSA	2. DÍL TAJENKY	ČISTICÍ PRO- STŘEDEK
VÝZTUŽNÉ PRKNO						VÝMĚŠEK OKA				
BUŘIČ						MASO ANGL. ZTRÁCET SE				
MPZ NIZOZEMÍ			TOMÁŠ DOMÁCKY SROČENÍ				INIC. SPIS. ANDERSENA ÚDAJ NA DOPISE ZKR.			
EXPRESNÍ POŠTA ZKR.				KLAVÍR ČÁST REPUBLIKY						OTÁZKA 6. PÁDU
CIRKUS ZASTAR.					ZDĚNÁ KON- STRUKCE MIMO					
	NIČITEL EL. ZAŘÍZENÍ TREMPSKÝ PISNÍČKÁŘ							AČKOLIV SOUD		
RAKOUSKÝ HUDEBNÍ SKLADATEL							KMENY SLOVENSKY SPOLEK			
SIBIŘSKÝ VELETOK			HOVOROVÝ SOUHLAS NÁPIS NA KŘÍŽI JEŽÍŠE			MAST INICIÁLY ZPĚVÁKA LANDY				
DVA PLUS JEDNA				NEVOLNO CHEM. ZN. ZLATA					ŠIROKÝ LÍMEC	JMÉNO HEREČKY ČUNDER- LIKOVÉ
SIBIŘSKÁ ŘEKA					LUCIE DOMÁCKY PRAHA NĚMECKY					
	ŽIVOČIŠNÁ POŽIVATINA	CITOSLOVCE PRASKNUTÍ OZNAČENÍ RÝHOU				ŠVÝCARSKÉ HLAVNÍ MĚSTO STYL				
ŘÍMSKÝCH 1006				INIC. HERCE SKAMENE BOL			TĚLOCVIČNÁ POLOHA TITUL MAGI- STRA ZKR.			
INICIÁLY BYVALÉHO POLITIKA RAŠINA			ČÁST BIBLE CHEM. ZN. SODÍKU				INIC. HEREČ- KY ROBERT- SOVÉ ZN. YARDU			
3. DÍL TAJENKY										
OPÁLENÍ					KRKY					

5	9				4			
7	8	3		4	9			
6	1				7	3		
4	6	2	5					
3	8	5	7	2		6	4	9
1	7	4		8	2			
2			1					4
		3		4			8	7
	7			5	3			6